

Pošta pod křídly Pegasa

Zcela běžně se stává, že něco (nebo někdo) nedosáhne nejvyššího veřejného ocenění, přestože se o tom dlouho ví a hovoří "v tom nejlepším světle". Nejde nám teď o dění obecně v lidské společnosti, ale v počítačové komunitě, kde program Pegasus Mail není žádným nováčkem. Jeho historie sahá do počátku devadesátých let a po několika letech "kralování" verze 3.12c je k dispozici verze 4.01.

Uživatelé elektronické pošty mohou pracovat v rámci internetu i vnitropodnikových sítí založených na různých technologiích. Mohou používat nejrůznější poštovní klienty, jež si sami doinstalují nebo jež jsou jim nabízeny spolu s operačním systémem. Sít', na níž se Pegasus Mail (dále jen Pegasus) často nachází a díky níž se v minulosti dostal do povědomí uživatelů, je Novel - to bylo v době, kdy PC typu x86 pracovaly na OS MS-DOS. Autoři poslední verze programu Pegasus slibují 2500 vylepšení a oprav prověřených na beta testech v jedenácti tisících odeslaných mailech (spočítal jsem si, že osobně bych tolik zpráv posílal minimálně 5 let).

První změnou, které si uživatel všimne, už než program spustí, je to, že se instalační soubor zvětšil o 25 %. Protože Pegasus není z programů, které při instalaci překonfigurují operační systém a doplní jej o spoustu knihoven, uživatel nejspíš usoudí, že na těch slibech o novinkách asi něco bude. Samotná instalace klientu je bezproblémová. Může být instalován přímo na serveru nebo na počítači, který se do sítě přihlašuje. Při spuštění programu si síťová i lokální instalace "sama" vyhledá poštovní schránku přihlášeného uživatele.

Pegasus je poštovní klient pro jednouživatelské nebo víceuživatelské účty vedené na jednom počítači, nebo jsou poštovní schránky vedeny v rámci sítě. Přímo je podporována síť Novel NetWare, ale stejně může pracovat na sítích typu LANtastic nebo Windows for Workgroups. Několik let jsem program Pegasus používal ve verzi pro OS DOS a později Windows v síti Novel a v současnosti jej mám nakonfigurován pro provoz v síti Windows. Funkce programu je zejména v síti Novel velmi příjemná, především pro běžného uživatele. Samozřejmě platí, že jeho činnost je úzce spojena s konfigurací sítě, jež je v rukou jejího správce. Není problém nastavit program tak, aby více uživatelů sdílelo například stejný rozesílací seznam.

Funkční nastavení, konfigurace oken, seznamy adres apod. jsou specifické pro každého uživatele a ukládají se do jeho složky e-mailů, odkud jsou při spuštění programu načítány. O bohatých možnostech nastavení a chování programu svědčí mimo jiné asi 370 řádků hlavního inicializačního souboru - na další užitečné soubory jsou v tomto souboru vytvořeny odkazy. Někdo by mohl z této bohaté nabídky nastavení soudit na velkou složitost a malou přívětivost programu - opak je pravda. U všech poštovních klientů je nutné provést jen zcela základní nastavení a ta zbývající jsou cenná už jen tím, že jsou k dispozici.

Prostředí programu je tvořeno hlavním oknem a konfigurovatelnými plovoucími okny. Tato zdánlivá roztržitost má své výhody - individuálně přizpůsobené prostředí vede k uživatelské přehlednosti a zvýšení rychlosti při ovládání programu, správě a vytváření e-mailů. Klávesové zkratky korespondují s názvy hlavních funkcí (samozřejmě v angličtině) a urychlují rutinní ovládání programu.

V nové verzi je správa adres a kontaktů o poznání zdokonalena. Okno správce je přístupné v kterékoli fázi chodu poštovního klientu a podstata zlepšení je v tom, že došlo ke sjednocení adresáře, rozesílacích seznamů a seznamu naposledy použitých adres. Během psaní dopisů slouží toto okno ke vkládání adres. Pro jejich správu je pak určeno obdobné okno, bohatší o editační nástroje.

Okno pro vytváření zpráv obsahuje tři záložky (psaní textu, přílohy a speciální rozšíření). Záložka psaní textu nabízí vlastní okno textu zprávy, formátovací nástroje a nastavení vlastností odesílané zprávy. V přílohách se v adresářové struktuře počítače nastaví cesta k odesílaným souborům a zvolí se typ a kódování souboru, nebo se vše nechá na rozhodnutí programu. Záložka Special slouží mimo jiné k určení data, kdy se zpráva stane neaktuální, k identifikaci odesílatele, k zadání, zda má okno zprávy zůstat otevřeno po jejím odeslání, apod.

Jednou z novinek je zobrazení a odesílání zpráv ve formátu HTML, což se týká i automatických podpisů na konci zpráv. Mohou tak obsahovat vložené hypertextové odkazy, tabulky, obrázky a další, takže příznivci tohoto formátu zpráv mohou být potěšeni. Potěšení mohou být i "skalní" uživatelé programu Pegasus, protože již nebudou mít s takovými "nezbednými" maily problémy. Důležité však je, že tvůrci programu zůstávají věrni standardům.

Nová pošta se zobrazuje ve stejnojmenném okně, které obsahuje tlačítka pro činnosti spojené s

doručenou poštou. Stejně vypadají uživatelem definované složky (okna), mezi nimiž lze zprávy libovolně kopírovat a přesouvat. Kromě nezbytných funkcí Odpovědět, Přesměrovat apod. se v tomto okně nachází užitečná funkce pro vypsání souhrnných informací o doručené zprávě, která obsahuje mimo jiné i název souboru (kódovaný název), pod nímž je zpráva uložena v domovském adresáři. I když to běžně není potřeba, bez znalosti tohoto názvu se zpráva v adresáři pošty obtížně hledá. Doručené maily se zobrazují prostým poklepáním v seznamu zpráv.

Mezi základními funkčními tlačítky jsou některá nová. V okně nové pošty lze tlačítkem Properties nastavit celkem 21 vlastností doručené zprávy. Ty obvyklé, jako například informace, že zpráva již byla přečtena, se nastaví automaticky přečtením zprávy. Mezi zbývajících dvacet patří informace o tom, že už byla odeslána odpověď, že byla zpráva přesměrována, že obsahuje zakódovaná data či poznámky nebo že patří mezi nesmazatelné-archivní. Další funkční tlačítka vyvolávají HTML zobrazení zprávy nebo zobrazení seznamu příloh a poznámek. Užitečné může být zobrazení doručené zprávy v "surovém" stavu (Raw View), jež uživateli, který rozumí zdrojovém kódu zprávy, prozradí, co vše těch pár slov textu muselo absolvovat.

Nastavení funkcí programu je přehledně dostupné v konfiguračním prostředí. Každé "zaškrtnutí" je výstižně pojmenováno a popsáno. Narazil jsem zde na jednu zákeřnost - velikost souboru, v němž jsou zprávy uloženy, je omezena na 24 MB a po překročení této velikosti se automaticky obnoví místo ve složce (fyzicky se smažou zprávy ve složce označené jako smazané). Pod nabídkou Internet Mail Options je nejzákladnější nastavení sloužící k určení serveru příchozí a odchozí pošty, elektronické adresy a vytáčeného připojení.

Základní funkcí poštovního klientu je přijímání a odesílání elektronické pošty. Pegasus je rozšířen o mnoho zajímavých vlastností. IMAP Profiles zajišťuje na rozdíl od protokolu POP3 on-line spojení a dovoluje poštu na vzdáleném počítači nejen stahovat, ale i organizovat a odesílat. Volba vícenásobné identity uživatele přiloží k odesílané zprávě jinou odchozí adresu, než je přednastavena. Funkce Glossary má charakter vícenásobné schránky (Clipboard) a je určena k zachování často používaného textu v organizované podobě. Autoři nezapomněli ani na tak užitečnou funkci, jako je poznámkový blok automaticky ukládající obsah poznámek, a další funkce.

Rozbalovací roletka Extensions obsahuje devět nástrojů. Zmíním se jen o dvou, i když ty ostatní jsou také užitečné a neškodilo by, kdyby byly více známé a byly všeobecně podporovány (nejen poštovními klienty). Funkce MultiPOP dovoluje vytvořit vícenásobné POP3 připojení k poštovním serverům a využívat je i pro odesílání. Položky nástroje MultiPOP ve vytvořeném profilu nového připojení jsou jen o trochu skromnější než Internet Mail Options. Pomocí funkce Business Card lze vytvořit a odeslat elektronickou vizitku rozměru cca 9 x 5 mm. V původním vzhledu si ji však asi prohlédnou jen uživatelé téhož programu, ostatním bude doručena v trochu pozměněné podobě. Součástí poštovního klientu jsou nástroje pro filtrování zpráv podle zvolených kritérií, pro vyhledávání a pro kontrolu anglického pravopisu. Podle autorů má být nová verze programu v nejbližších měsících doplněna o modul kalendáře, organizéru a o podporu SSL a S/MIME.

Pegasus je šířen volně pro jakékoliv množství uživatelů. Aby mohla být práce programátorů finančně oceněna, je nadstandardní nápověda k programu poskytována za peníze. I když jsem ji osobně neviděl, je zřejmě velmi užitečná. Není však obtížné se Pegasus naučit používat i bez placené nápovědy, protože jde o intuitivní a přímočarý program a jeho funkce jsou poměrně důkladně popsány v základní nápovědě, jež je jeho nedílnou součástí. Autoři do ní zařadili i několik vtipů a kapitolku o etiketě elektronické pošty.

Ohlášené novinky programu Pegasus Mail byly v tomto článku popsány jen u některých funkcí. Mnohé si uživatel ani neuvědomí, protože jim ihned přivykne. Některé funkce jsou dostupné pomocí levého tlačítka myši, jiné pomocí pravého. Ať jste však novým, nebo zkušeným uživatelem programu, klepnete-li nalevo či napravo, vždy v dané situaci zvolíte užitečnou funkci.

Lubomír Novotný